

HƯỚNG ỨNG THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA VỀ DÂN SỐ VÀ NGÀY DÂN SỐ VIỆT NAM 26/12

Khăm sức khỏe tiền hôn nhân - vì hạnh phúc gia đình, vì tương lai đất nước

Tỷ lệ nam nữ được tư vấn, khám sức khỏe tiền hôn nhân tại Thái Bình những năm gần đây có xu hướng tăng song vẫn chưa đạt như kỳ vọng. Để thực hiện mục tiêu đến năm 2025 tỷ lệ nam nữ thanh niên được tư vấn, khám sức khỏe tiền hôn nhân đạt 80%, đến năm 2030 đạt 90%, Chi cục Dân số - Kế hoạch hóa gia đình tỉnh, các ngành, địa phương, đơn vị trong tỉnh đã nỗ lực triển khai nhiều hoạt động cụ thể.

Đẩy mạnh truyền thông tư vấn, khám sức khỏe tiền hôn nhân

Mới đây, Chi cục Dân số - Kế hoạch hóa gia đình (KHHGD) tỉnh phối hợp với Trung tâm Y tế và Huyện đoàn Vũ Thư tổ chức truyền thông chăm sóc sức khỏe sinh sản (SKSS) vị thành niên, thanh niên và sức khỏe tiền hôn nhân cho 200 đoàn viên, thanh niên trên địa bàn huyện. Tham gia buổi truyền thông, các đoàn viên là học sinh THPT đã được cung cấp nhiều kiến thức như dấu hiệu dậy thì ở nam và nữ; tác hại của việc mang thai sớm, nạo phá thai, xâm hại tình dục, các bệnh lây truyền qua đường tình dục và cách phòng tránh... Em Nguyễn Hoàng Phương Nhi, học sinh Trường THPT Nguyễn Trãi (Vũ Thư) chia sẻ: Buổi truyền thông đã cung cấp cho chúng em những kiến thức rất bổ ích. Với lối truyền đạt gần gũi, dễ hiểu, chúng em có thêm những kiến thức và kỹ năng cơ bản để chăm sóc SKSS, đồng thời nâng cao nhận thức, biết cách bảo vệ bản thân.

Học sinh Trường THPT Nguyễn Trãi (Vũ Thư) tìm hiểu thông tin về chăm sóc sức khỏe sinh sản vị thành niên, thanh niên, lợi ích khám sức khỏe tiền hôn nhân.

Truyền thông, nâng cao nhận thức cho vị thành niên, thanh niên và người sắp kết hôn là hoạt động được Chi cục Dân số - KHHGD tỉnh, trung tâm y tế các huyện, thành phố, trạm y tế xã, phường, thị trấn phối hợp với đoàn thanh niên, hội phụ nữ các cấp, các trường học... thường xuyên thực hiện. Trong năm 2023, 20 hội nghị truyền thông trực

tiếp, 10 ngày tư vấn trực tiếp về chăm sóc SKSS vị thành niên, thanh niên và tư vấn sức khỏe trước khi kết hôn cho hàng nghìn học sinh các trường THCS, THPT, vị thành niên, thanh niên các xã, phường, thị trấn đã được tổ chức. Cùng với đó, 3 hội nghị phổ biến về tư vấn và khám sức khỏe trước khi kết hôn cho cán bộ, đoàn viên, thanh

niên các xã được phối hợp thực hiện. Công tác truyền thông, vận động đạt được hiệu quả cao khi tập trung vào các nhóm đối tượng đích như vị thành niên, thanh niên, phụ nữ trong độ tuổi sinh đẻ, công nhân, học sinh, sinh viên. Ngoài việc truyền thông trực tiếp qua các buổi nói chuyện chuyên đề, trong năm 2023, Chi cục Dân số - KHHGD

tỉnh còn phối hợp tổ chức 12 hội thi rung chuông vàng tại Trường Cao đẳng Sư phạm Thái Bình và các trường THCS, THPT trên địa bàn tỉnh; in 8.000 tờ rơi “Vị thành niên, những điều cần biết” cấp cho trung tâm y tế các huyện, thành phố và các câu lạc bộ.

Năm 2011, Chi cục Dân số - KHHGD tỉnh được chọn là đơn vị triển khai mô hình tư vấn và khám sức khỏe tiền hôn nhân. Nhờ đó, nhiều câu lạc bộ tư vấn, khám sức khỏe tiền hôn nhân được thành lập. Với nội dung, hình thức hoạt động phong phú, các câu lạc bộ đã xây dựng góc kiến thức về dân số, SKSS, KHHGD tỉnh; tuyên truyền, cung cấp thông tin về SKSS, các biện pháp tránh thai, chẩn đoán thai sớm; khám sức khỏe cho các bạn trẻ trước khi kết hôn... Đến năm 2023, tại 24 xã triển khai mô hình đã xây dựng và duy trì hoạt động của hơn 130 câu lạc bộ, thu hút hơn 10.000 vị thành niên và thanh niên tham gia sinh hoạt. Mô

hình đã mang lại nhiều kết quả thiết thực, giúp thay đổi nhận thức của giới trẻ về lợi ích của khám sức khỏe tiền hôn nhân, góp phần hạn chế tình trạng nạo phá thai, giảm tỷ lệ trẻ bị dị tật bẩm sinh, tạo tiền đề quan trọng cho việc nâng cao chất lượng dân số.

Thách thức và giải pháp

Với nỗ lực của các cấp, ngành, địa phương, đơn vị thông qua nhiều hoạt động, đến hết năm 2022, tỷ lệ nam nữ được tư vấn, khám sức khỏe trước khi kết hôn trên địa bàn tỉnh đạt hơn 67%, tăng so với những năm trước. Tuy nhiên, trên thực tế việc khám sức khỏe tiền hôn nhân vẫn còn có những khó khăn, hạn chế. Ông Nguyễn Văn Phóng, Chi cục trưởng Chi cục Dân số - KHHGD tỉnh chia sẻ: Hiện nay, việc triển khai cung cấp dịch vụ tư vấn, khám sức khỏe trước khi kết hôn, sàng lọc trước sinh, sơ sinh còn gặp nhiều khó khăn, thách thức do nhận thức của người dân về lợi ích của việc khám

sức khỏe trước khi kết hôn còn hạn chế, các nhóm đối tượng chưa chủ động sử dụng dịch vụ; nhiều cặp đôi nam, nữ chuẩn bị kết hôn vẫn chưa quan tâm và còn e ngại khi nhắc đến khám sức khỏe tiền hôn nhân; việc phát triển mạng lưới cung ứng dịch vụ còn chậm, nhất là tuyến y tế cơ sở... Do đó, kết quả triển khai còn thấp.

Tư vấn, khám sức khỏe tiền hôn nhân được coi là giải pháp quan trọng giúp vị thành niên, thanh niên, những người sắp kết hôn chuẩn bị kiến thức, tâm lý, sức khỏe để xây dựng gia đình hạnh phúc và sinh những đứa con khỏe mạnh trong tương lai. Khi khám sức khỏe tiền hôn nhân, các cặp đôi sẽ được kiểm tra về sức khỏe và các vấn đề về sức khỏe sinh sản; đồng thời, được tư vấn cách phòng ngừa dị tật bẩm sinh cho thai nhi, những kiến thức cơ bản để chuẩn bị mang thai an toàn... Năm nay, tháng hành động quốc gia về dân số và ngày Dân số Việt Nam 26/12 có chủ đề tham gia tư vấn và khám

sức khỏe trước khi kết hôn vì hạnh phúc gia đình, vì tương lai đất nước. Hướng ứng tháng hành động quốc gia về dân số và ngày Dân số Việt Nam, Chi cục Dân số - KHHGD tỉnh đã triển khai nhiều hoạt động, trong đó tập trung vào công tác truyền thông.

“Với mục tiêu đến năm 2025, tỷ lệ nam nữ thanh niên được khám sức khỏe trước khi kết hôn đạt 80% và năm 2030 là 90%, góp phần nâng cao chất lượng dân số, Chi cục Dân số - KHHGD tỉnh sẽ tiếp tục phối hợp với các ngành, địa phương, đơn vị tăng cường truyền thông, tư vấn; nâng cao hiệu quả hoạt động của mạng lưới cung cấp dịch vụ dân số, SKSS, KHHGD... Để đạt được mục tiêu đề ra, Chi cục Dân số - KHHGD tỉnh rất mong nhận được sự quan tâm chỉ đạo của các cấp ủy đảng, chính quyền, sự phối hợp của các ngành, đoàn thể và sự hưởng ứng của người dân” - ông Nguyễn Văn Phóng chia sẻ.

HOÀNG LANH

Người dân xã Nam Phú (Tiền Hải) được khám, tư vấn sức khỏe.

Phòng, chống tệ nạn xã hội xâm nhập vào trường học

Trường THCS 14 - 10 (Tiền Hải) thường xuyên tổ chức các hoạt động vui chơi nhằm kết nối học sinh tránh xa tệ nạn xã hội.

Thực tế những năm gần đây các tệ nạn xã hội (TNXH) đã xâm nhập học đường, nhiều đối tượng xấu tìm mọi cách để lôi kéo, dụ dỗ học sinh hút thuốc lá điện tử, tham gia đánh nhau, thậm chí sử dụng ma túy. Với nhiều hình thức khác nhau, thời gian qua các cơ sở giáo dục đã đưa nội dung tuyên truyền về phòng, chống TNXH tích hợp, lồng ghép vào chương trình sinh hoạt ngoại khóa, giúp học sinh nhận diện, phòng, chống TNXH, bảo vệ bản thân trước những cám dỗ.

Xác định công tác tuyên truyền phòng, chống tội phạm, TNXH là nhiệm vụ quan trọng góp phần xây dựng môi trường học đường lành mạnh, các cơ sở giáo dục đã chủ động triển khai nhiều hoạt động, phong trào, duy trì và nhân rộng các mô hình phòng, chống tội phạm, TNXH, giáo dục kỹ năng sống cho học sinh, tham gia vận động cảm hóa, giáo dục thanh thiếu niên chậm tiến... Tại Trường Tiểu học và THCS Vũ Đoài (Vũ Thư), chương trình tuyên truyền giáo dục, phổ biến kiến thức pháp luật về ATGT, phòng, chống ma túy và TNXH cho học sinh được nhà trường tổ chức hàng năm nhằm góp phần nâng cao ý thức pháp luật cho những chủ nhân

tương lai của đất nước. Ông Trần Xuân Tinh, Hiệu trưởng nhà trường cho biết: Do tâm, sinh lý của tuổi mới lớn nên các em thường tò mò, muốn trải nghiệm nhiều cảm giác mới lạ, muốn chứng tỏ mình đã lớn nên dễ bị kích động, lôi kéo vào các TNXH như ma túy, cờ bạc, rượu bia, trộm cắp... Đồng thời, với sự xâm nhập của các loại hình văn hóa xấu độc, phim ảnh bạo lực... đã làm không ít học sinh bị ảnh hưởng đến nhận thức, định hướng sai lệch về cách sống dẫn đến lối sống sa ngã, để lại nhiều hậu quả nghiêm trọng với chính bản thân các em và cả xã hội. Vì vậy, hàng năm nhà trường thường xuyên phối hợp với lực lượng công an đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật với các nội dung, hình thức phù hợp; khuyến khích học sinh tham gia các cuộc thi tìm hiểu pháp luật, phòng, chống TNXH, phòng, chống TNXH, phòng, chống bạo lực học đường.

Trường THCS 14 - 10 (Tiền Hải) là một trong những cơ sở giáo dục làm tốt công tác tuyên truyền, phòng, chống TNXH, nhất là phòng, chống tác hại của thuốc lá cho học sinh. Các hình thức tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho học sinh được nhà trường thực hiện thông qua các hoạt động vào các tiết

chào cờ đầu tuần, lồng ghép trong các tiết học cung cấp kiến thức về xây dựng môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh... Vận động học sinh ký cam kết không vi phạm pháp luật; mời cán bộ công an về tuyên truyền kiến thức, kỹ năng sống, giúp học sinh nhận diện nguy cơ, tránh xa TNXH... Ông Phạm Thanh Hiên, Hiệu trưởng nhà trường chia sẻ: Vừa qua, nhà trường đã phối hợp với Trung tâm Y tế huyện tổ chức buổi ngoại khóa “Phổ biến Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá và xây dựng môi trường học đường không khói thuốc” cho cán bộ, giáo viên và hơn 800 học sinh. Tại buổi ngoại khóa, các em được tìm hiểu về thực trạng, cách nhận biết và tác hại của thuốc lá, thuốc lá điện tử đối với các em học sinh. Đồng thời, đã nêu rõ các mối nguy hại về việc ma túy nguy trang bằng thuốc lá điện tử, những nguy cơ mắc bệnh khi hút thuốc và hít phải khói thuốc lá thụ động... góp phần giúp các em trở thành tuyên truyền viên nhí đem những kiến thức đã học được qua buổi ngoại khóa để tuyên truyền đến những người thân quanh mình “luôn nói không với ma túy”, “nói không với thuốc lá, thuốc lá điện tử”.

Nhằm tạo chuyển biến mạnh mẽ trong nhận thức

và ý thức tự giác tìm hiểu, tuân thủ pháp luật, tránh xa TNXH, xây dựng lối sống lành mạnh cho học sinh, hàng năm ngành giáo dục đã xây dựng kế hoạch, chỉ đạo các trường học đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật với các nội dung, hình thức phù hợp; khuyến khích học sinh tham gia các cuộc thi tìm hiểu pháp luật, phòng, chống TNXH, phòng, chống bạo lực học đường. Hiện nay, 100% trường học trên địa bàn tỉnh đã có những hoạt động lồng ghép nội dung phòng, chống ma túy, mại dâm và phòng, chống lây nhiễm HIV/AIDS vào các hoạt động của phong trào thi đua “Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực”; tổ chức cho học sinh ký cam kết không vi phạm pháp luật, không tham gia các TNXH; quán lý, giáo dục học sinh chấp niệm, vi phạm pháp luật. Qua đó giúp các em dần thay đổi nhận thức và hành vi, có cách cư xử đúng với chuẩn mực đạo đức xã hội và pháp luật... Ngành giáo dục cũng tích cực phối hợp với đoàn thanh niên, hội phụ nữ các cấp tổ chức nhiều hoạt động thiết thực nhằm tuyên truyền, giáo dục cho học sinh; xây dựng các mô hình câu lạc bộ tuyên truyền pháp luật, các “tủ sách pháp luật” trong trường học; phát huy hiệu quả “Hòm thư góp ý”, “Hòm thư tổ giác tội phạm” trên website của nhà trường, mạng xã hội facebook... để thu thập nhanh các thông tin những học sinh, sinh viên có biểu hiện vi phạm TNXH, phối hợp xử lý kịp thời.

Bằng nhiều hình thức đa dạng, công tác phòng, chống TNXH trong các trường học trên địa bàn tỉnh đã đạt được kết quả tích cực. Tuy nhiên, để môi trường học đường an toàn, lành mạnh, ngoài sự vào cuộc quyết liệt của nhà trường, rất cần sự phối hợp, quan tâm của gia đình và ý thức tự giác của mỗi học sinh, kiên quyết nói không với TNXH; góp phần xây dựng, giữ gìn sự an toàn, lành mạnh, nhân văn của môi trường giáo dục.

DẶNG ANH

“Thân khuyết, tâm không khuyết”

Sinh ra đã không được lành lặn như chúng bạn vì chân bị khiếm khuyết không tự đi lại được song em Nguyễn Thanh Bình, lớp 5A, Trường Tiểu học và THCS Lô Giang (Đông Hưng) đã vượt qua mặc cảm, nỗ lực vượt khó, chăm ngoan, học giỏi.

Tuổi thơ của Thanh Bình thiết thời hơn các bạn cùng trang lứa vì em bị khuyết tật bẩm sinh, chân teo nhỏ, co lại không cúi thẳng ra được, việc đi lại của em chủ yếu dựa vào đôi tay. Khi trò chuyện với Thanh Bình, cảm giác đầu tiên của chúng tôi là em rất tự tin, không hề mặc cảm về khiếm khuyết của bản thân mà dường như đó còn là động lực để em sống mạnh mẽ hơn, vượt qua tất nguyên, học thật tốt.

Thanh Bình chia sẻ: Hồi còn bé em rất thích viết chữ và “chơi” với các con số, ước mơ trở thành cô giáo để dạy chữ cho các bạn nhỏ kém may mắn như em. Được đến trường em rất vui vì đi học em mới có thể biến ước mơ của mình thành hiện thực. Trên lớp hôm tôi vừa viết xong sơ cô đơn bởi luôn có bố mẹ, thầy cô, bạn bè đồng hành, yêu thương, động viên, chia sẻ. Em sẽ cố gắng học thật tốt để không phụ lòng của mọi người, đặc biệt là bố mẹ em. Anh Nguyễn Văn Thuật, bố em Nguyễn Thanh Bình cho biết: Sinh ra Thanh Bình đã phải chịu nhiều thiệt thòi, lớn lên nhìn các bạn tung tăng chạy nhảy con cũng buồn song chúng tôi luôn bên con động viên, an ủi, tìm và đọc cho con nghe những gương sáng người khuyết tật tự tin trong cuộc sống, vẫn đến trường học tập như chúng bạn, có đam mê và quyết tâm biến đam mê đó thành hiện thực. Dần dần, Thanh Bình cũng hiểu, không mặc cảm mà chấp nhận thực tế về bản thân, yêu đời, thích đến trường. Để việc đến trường “đẹp” ước mơ của cô con gái nhỏ được thuận tiện hơn, giảm áp lực cho đôi tay khi phải di chuyển, bố mẹ Thanh Bình đã thiết

kế cho em một chiếc xe nhỏ đặc biệt chạy bằng tay quay, ghế ngồi học ở nhà và ở trên lớp cũng được đóng riêng để em có thể ngồi thoải mái, ngồi lâu mà không bị đau, mỏi.

Hình ảnh cô học trò với thân hình nhỏ bé, ngồi trên chiếc xe lăn luôn nỗ lực vươn lên cố gắng lái chiếc xe thấp, bé theo chúng bạn tới trường mỗi ngày là hình ảnh quen thuộc với người dân, các thầy cô giáo ở xã Lô Giang. Ai cũng cảm phục nghị lực của cô bé. Cô giáo Đinh Thị Là, chủ nhiệm lớp 4A cũ của Thanh Bình cho biết: Thanh Bình dù khuyết tật nặng nhưng rất ham học, trong lớp luôn hàng hải phát biểu và tự giác hoàn thành bài tập trước khi đến lớp, bài nào chưa hiểu em mạnh dạn nhờ thầy cô giảng giải. Có nhiều hôm tôi vừa viết xong để bài lên bảng quay lại đã thấy Thanh Bình ở đằng sau, em bảo muốn lên giải bài tập này. Mà em giải đúng. Nhìn em học sinh ham học như Thanh Bình, tôi thấy cảm phục, thường

dành nhiều sự chỉ bảo cho em hơn, đồng thời cũng nhắc các bạn tận tình giúp đỡ Thanh Bình trong mọi việc. Dù nắng hay mưa, kể cả những lúc bị ốm em vẫn cố gắng đến trường. Em rất hòa đồng, luôn giúp đỡ bạn bè cùng học tập tiến bộ, tích cực tham gia các cuộc thi: trạng nguyên tiếng Việt, giải Toán qua mạng internet...

Không chỉ vượt khó vươn lên học tập tốt, Nguyễn Thanh Bình còn tích cực tham gia các hoạt động văn nghệ và luôn chia sẻ giúp đỡ các bạn trong lớp học tập ngày một tốt hơn. Em Nguyễn Lan Hương, lớp 5A, Trường Tiểu học và THCS Lô Giang chia sẻ: Thanh Bình là một người bạn tốt, hiền lành, học rất giỏi. Tuy bạn có khó khăn về việc đi lại song vẫn thường xuyên giúp đỡ bạn bè, nhiều bài tập em và các bạn trong lớp chưa hiểu nhờ bạn ấy đều giảng giải đến khi chúng em hiểu, làm được. Em học được ở bạn Thanh Bình sự tự tin, tinh thần lạc quan yêu đời, ý chí,

nghey lực trong cuộc sống cũng như trong học tập. Bà Lương Thị Lý, Hiệu trưởng Trường Tiểu học và THCS Lô Giang cho biết: Nhà trường luôn tạo điều kiện cho Thanh Bình trong học tập, chọn giáo viên tâm huyết, kinh nghiệm nhiều năm trong nghề giúp đỡ em, nêu gương em trước toàn trường trong buổi chào cờ đầu tuần để động viên em và cũng để các học sinh khác đồng cảm với hoàn cảnh của em, học nghị lực vượt khó của em.

Không mặc cảm thu mình vào bốn bức tường, Thanh Bình luôn hướng về phía có ánh sáng, nơi có kiến thức, có niềm vui, nỗ lực từng ngày vượt qua khó khăn, bệnh tật, trở thành con ngoan, trò giỏi. Cả 4 năm học em đều đạt học sinh giỏi xuất sắc, được thầy cô, bạn bè yêu mến. Em thực sự là bông hoa đẹp trong vườn hoa nghìn việc tốt, là minh chứng sinh động “thân khuyết, tâm không khuyết”.

THU HIỀN

Dù việc đi lại rất khó khăn, em Nguyễn Thanh Bình vẫn đến trường để thực hiện ước mơ trở thành cô giáo dạy chữ cho các bạn kém may mắn như mình.